НАЦИОНАЛЕН ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ПЕРИОДА 2024-2027 Г.

за изпълнение на

Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021-2030 г.

ПРИОРИТЕТ „ОБРАЗОВАНИЕ“

I. ЦЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ ЗА ПЕРИОДА 2024-2027 Г.

Оперативна цел: Създаване на условия за осъществяване на качествено и приобщаващо образование, както и за образователна интеграция и интеркултурно образование за деца и ученици, в т.ч. за уязвими групи, включително роми.

Цел 1. Ефективен обхват, включване и реинтеграция на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст от уязвими групи, включително роми.								
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)**	**Индикатори**	**Текуща стойност**	**Целева стойност с натрупване 2024-2027 г.**
1.1	Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.	Текущ	2024-2027 г.	МОН РУО	Със средства от по Национална програма „Заедно за всяко дете“ по Модул 1 „Подпомагане на дейността на екипите за обхват“: Подпомагане дейността на Министерството на образованието и науката, регионални управления на образованието, училища и детски градини, местни органи, държавни институции, ангажирани в	Брой деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, записани в резултат на работата по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.	13 985 за учебната 2022/2023 г.	20 000

					дейностите по Механизма с общ бюджет за 2024 г. в размер на 2 100 000 лева, както и 36 078 916 лева за работа с деца и ученици от уязвими групи по чл. 52а от Наредбата за финансирането на образователните институции в системата на предучилищното и училищното образование за 2024 г. 120 000 000 до 2027 г., в това число за назначаване на образователни медиатори и социални работници[1]			
1.2	Подпомагане на процеса на обхващане и включване в образователната система на деца и ученици, подлежащи на задължително	Текущ	2024-2025 г.	ЦОИДУЕМ[2]	Със средства от Конкурсни процедури в изпълнение на Програмата за дейността на ЦОИДУЕМ – 75 000 лв.[3]	1. Брой проведени дейности за обхват и включване на деца и ученици, подлежащи на задължително предучилищно и училищно образование	1 – 261	1 – 561

[1] Заложената сума е индикативна и е формирана на базата на изразходваните средства през предходните години.

[2] Базовата стойност за мерки № 1.2, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 3.3, 4.1, 4.2, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 6.2, 6.3, 6.4 са натрупани вследствие на изпълнение на проекти, финансирани от ЦОИДУЕМ по КП 33.21-2022 г., като проектите приключиха изпълнение през 2023 г. и в момента тече отчитането им.

[3] Бюджетите по мерки № 1.2, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 3.3, 4.1, 4.2, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 6.2, 6.3, 6.4 се отнасят и за двете години, посочени в колона „Срок“

	предучилищно и училищно образование от етническите малцинства.					от етническите малцинства, с фокус върху роми; 2. Брой обхванати и включени в резултат на проведените дейности: 2.1. деца от етническите малцинства; 2.2. ученици от етническите малцинства.	 2.1. – 167 2.2. – 83	 2.1. – 407 2.2. – 203
Цел 2. Осигуряване на условия за осъществяване на приобщаващо образование и образователна интеграция на деца и ученици от уязвими групи, включително роми.								
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)**	**Индикатори**	**Текуща стойност**	**Целева стойност с натрупване 2024-2027 г.**
2.1	Допълнително обучение по учебни предмети за преодоляване на пропуски в овладяване на учебното съдържание, както и за успешно представяне на НВО и ДЗИ за ученици от уязвими групи, в това	Предстоящ	2024-2027 г.	МОН, Изпълнителна агенция „Програма за образование“	Със средства по проект „Успех за теб“ по Програма „Образование“ 2021-2027 г. 48 982 445 лева 35 000 000 лева средно годишно.	Брой ученици в риск от отпадане от образование, включени в допълнително обучение	95 238 за учебната 2022/2023 г.	182 978

	число роми.							
2.2	Реализиране на форми на работа с деца, ученици и родители в уязвимо положение от етническите малцинства за преодоляване на натрупани социално-педагогически дефицити в резултат на въздействие на маргинализирана семейна и/или общностна среда, и/или в резултат на обучението от разстояние в електронна среда в условия на пандемията от COVID-19.	Текущ	2024 - 2025 г.	ЦОИДУЕМ [4]	Със средства от Конкурсни процедури в изпълнение на Програмата за дейността на ЦОИДУЕМ – 75 000 лв.	1. Брой включени в дейности за преодоляване на социално-педагогически дефицити: 1.1. деца в уязвимо положение от етническите малцинства 1.2. ученици в уязвимо положение от етническите малцинства 1.3. родители в уязвимо положение от етническите малцинства. 2. Брой проведени форми за психолого-педагогическа и социално-комуникативна подкрепа за преодоляване на натрупани социално-педагогически	1.1. – 106 1.2. – 424 1.3. – 496	1.1. – 226 1.2. – 824 1.3. – 896

[4] Посочените данни за ЦОИДУЕМ в плана са свързани с изпълнение на Тригодишната програма на Центъра за периода 2022-2024 и през 2024 г. Предстои разработване на нова тригодишна програма за периода 2025-2027 г. Проектите, които ЦОИДУЕМ ще финансира по последната конкурсна процедура от тригодишната програма (КП 33.23-2024 г.), ще се изпълняват в периода 2024/2025 г. и целевата стойност е до края на 2025 г.

						дефицити с: 2. 1 деца; 2.2. ученици; 2.3. родители.	2.1. – 53 2.2. – 100 2.3. – 124	2.1. – 103 2.2. – 200 2.3. – 264
2.3	Реализиране на форми на взаимодействие между деца и ученици от различен етнически произход за развитие на социокултурна компетентност и ефективна социализация	Текущ	2024-2025 г.	ЦОИДУЕМ	Със средства от Конкурсни процедури в изпълнение на Програмата за дейността на ЦОИДУЕМ – 75 000 лв.	1.Брой включени в различни форми на взаимодействие за социокултурна компетентност и социализация: 1.1.деца 1.2. ученици 1.3. родители 1.4. педагогически специалисти 1.5. непедагогически персонал 2.Брой проведени форми на взаимодействие за социокултурна компетентност и социализация на деца и ученици от различен етнически произход	1.1. – 274 1.2. – 1496 1.3. – 674 1.4. – 276 1.5. – 57 2. – 608	1.1. – 574 1.2. – 3096 1.3. – 1274 1.4. – 516 1.5. – 107 2 – 1008
2.4	Интегрирана подкрепа (социална и образователна) за подобряване достъпа	Текущ	2024-2025 г.	ЦОИДУЕМ	Със средства от Конкурсни процедури в изпълнение на Програмата за	1.Брой проведени дейности за подобряване достъпа до образование чрез	1. – 96	1. – 216

	до качествено образование на децата и учениците в социално уязвимо положение от етническите малцинства				дейността на ЦОИДУЕМ – 50 000 лв.	осигурена интегрирана подкрепа; 2.Брой получили социална и образователна подкрепа: 2.1. деца в социално уязвимо положение от етническите малцинства 2.2. ученици в социално уязвимо положение от етническите малцинства	 2.1. – 100 2.2. – 203	 2.1. – 260 2.2. – 403
2.5	Кампании, събития и инициативи за преодоляване на дискриминационните прояви и придобиване на умения, знания и компетентности за превенция и предотвратяване на формите на дискриминация	Текущ	2024-2025 г.	ЦОИДУЕМ	Със средства от Конкурсни процедури в изпълнение на Програмата за дейността на ЦОИДУЕМ – 10 000 лв.	1. Брой включени в дейности за повишаване чувствителността спрямо дискриминационни прояви и за преодоляване на съществуващи негативни етнически предразсъдъци, стереотипи и стигми: 1.1 деца; 1.2. ученици; 1.3. родители;	 1.1 – 159 1.2. – 717 1.3 – 349	 1.1. – 299 1. 2. – 1717 1.3.– 849

						1.4 педагогически специалисти; 1.5 непедагогически персонал. 2. Брой включени в обучителни дейности за придобиване на умения, знания и компетентности за превенция и предотвратяване на формите на дискриминация: 2.1. деца; 2.2. ученици; 2.3 родители; 2.4 педагогически специалист; 2.5 непедагогически персонал. 3. Брой проведени дейности за повишаване чувствителността спрямо дискриминационни прояви и за преодоляване на съществуващи	1.4. – 152 1.5. – 41 2.1. – 188 2.2. – 750 2.3 – 351 2.4. – 138 2.5. – 50 3. – 156	1.4. – 252 1.5. – 91 2.1-388 2.2. – 1350 2.3 – 751 2.4. – 258 2.5. – 70 3. – 256

						негативни етнически предразсъдъци, стереотипи и стигми; 4. Брой проведени обучителни дейности за придобиване на умения, знания и компетентности за превенция и предотвратяване на формите на дискриминация.	4. – 82	4. – 162
Цел 3. Повишаване на качеството на образование в детски градини и училища с концентрация на деца и ученици от уязвими групи, включително роми								
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)**	**Индикатори**	**Текуща стойност**	**Целева стойност с натрупване 2024-2027 г.**
3.1	Провеждане на обучения за повишаване на капацитета на институциите в системата на училищното образование за осъществяване на приобщаващо образование, в т.ч. чрез квалификация на педагогическите специалисти и на непедагогическия	Предстоящ	2024-2027 г.	МОН; Изпълнителна агенция „Програма за образование“	Със средства по Програма „Образование“ 2021-2027 г. по проект „Успех за теб“ – 761 172,50 лева	Брой проведени обучения за педагогически специалисти и непедагогически персонал, в това число образователни медиатори и/или социални работници	0	4 529

	персонал, вкл. образователните медиатори и/или социални работници							
3.2	Мобилност на деца, ученици, педагогически специалисти, непедагогически персонал и родители с цел реализиране на ефективна образователна интеграция и пълноценна социализация	Текущ	2024-2025 г.	ЦОИДУЕМ	Със средства от Конкурсни процедури в изпълнение на Програмата за дейността на ЦОИДУЕМ – 75 000 лв.	1. Брой включени в дейности за мобилност: 1. 1. деца; 1.2. ученици; 1.3. родители; 1.4. педагогически специалисти; 1.5.непедагогически персонал. 2. Брой реализирани съвместни дейности между образователни институции, включващи деца и ученици от етническите малцинства и деца и ученици от мнозинството; 3. Брой приложени практики от педагогически специалисти, участвали в педагогически обмени.	1. 1. – 45 1.2. – 295 1.3 – 64 1.4 – 59 1.5. – 14 2. – 16 3. – 9	1.1. – 105 1.2.– 595 1.3. – 164 1.4 – 139 1.5. – 34 2.– 36 3. – 19
3.3	Създаване на методически център за подкрепа на институционализацията на длъжността	Текущ	2024-2025 г.	ЦОИДУЕМ	Швейцарско-българска програма за сътрудничество- 288 500 швейцарски франка	Изграден методически център за подкрепа на институционализацията на длъжността „образователен	0	1

	„образователен медиатор“					медиатор“		
3.4	Обучение на образователни медиатори за ключови компетентности	Текущ	2024-2025 г.	ЦОИДУЕМ	Швейцарско-българска програма за сътрудничество - 240 000 швейцарски франка	Образователни медиатори преминали обучителни курсове за ключови компетентности	0	600
3.5	Обучение на педагогически специалисти за работа в екип при взаимодействие с уязвими групи	Текущ	2024-2025 г.	ЦОИДУЕМ	Швейцарско-българска програма за сътрудничество - 20 000 швейцарски франка	Обучени педагогически специалисти за екипна работа с уязвими групи	0	100
3.6	Обучение на образователни медиатори, помощник на учителя, социални работници в образованието и помощник-възпитатели в детските градини за работа в екип при взаимодействие с уязвими групи	Текущ	2024-2025 г.	ЦОИДУЕМ	Швейцарско-българска програма за сътрудничество - 120 000 швейцарски франка	Обучени образователни медиатори, помощник на учителя, социални работници в образованието и помощник-възпитатели за екипна работа	0	400
Цел 4. Преодоляване на процесите на обособяване (т.н. сегрегация и вторична сегрегация) в детски градини и училища чрез образователни мерки за десегрегация.								
Мерки		**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)**	**Индикатори**	**Текуща стойност**	**Целева стойност с натрупване 2021-2022 г.**

4.1	Изграждане на образователна и обществена среда за реализиране процес на десегрегация	Текущ	2024-2025 г.	ЦОИДУЕМ	Със средства от Конкурсни процедури в изпълнение на Програмата за дейността на ЦОИДУЕМ – 100 000 лв.	1. Брой реализирани дейности, насочени към изграждане на образователна и/или обществена среда, осигуряваща процес на десегрегация; 2. Брой включени в реализирани дейности за изграждане на образователна и/или обществена среда за реализиране процес на десегрегация; 2.1. деца; 2.2. ученици; 2.3. родители; 2.4. педагогически специалисти; 2.5. непедагогически персонал; 2.6. представители на местна власт; 2.7. доброволци.	1 – 55 2.1. – 96 2.2. – 197 2.3. – 85 2.4. – 32 2.5. – 31 2.6. – 14 2.7. – 37	1 – 95 2.1 – 236 2.3 – 497 2.3 – 225 2.4. – 72 2.5. – 71 2.6. – 34 2.7. – 67
4.2	Превенция, предотвратяване и преодоляване на	Текущ	2024-2025 г.	ЦОИДУЕМ	Със средства от Конкурсни процедури в изпълнение на	1. Брой реализирани дейности, насочени към превенция,	1. 1. – 7	1. 1. – 17

	процеса на вторична сегрегация				Програмата за дейността на ЦОИДУЕМ – 60 000 лв.	предотвратяване и преодоляване на процеса на вторична сегрегация; 2 Брой включени в реализирани дейности за превенция, предотвратяване и преодоляване на процеса на вторична сегрегация: 2.1. деца; 2.2. ученици; 2.3. родители; 2.4. педагогически специалисти; 2.5. непедагогически персонал; 2.6 представители на местна власт; 2.7. доброволци	 2.1. – 50 2.2. – 30 2.3. – 85 2.4. – 60 2.5. – 15 2.6. – 15 2.7. – 2	 2.1. – 100 2.2. – 70 2.3. – 205 2.4. – 120 2.5. – 35 2.6. –35 2.7. – 6
4.3	Безплатни пособия и материали, както и безплатен транспорт за деца в задължително предучилищно образование и за	Текущ	2024 - 2025 г.	ЦОИДУЕМ	Със средства по Националната програма „Подпомагане на общини за реализиране на дейности за	1. Брой подпомогнати общини за реализиране на дейности за образователна десегрегация и превенция за недопускане на	1. – 8	1. – 16

	ученици, посещаващи сегрегирани образователни институции с цел достъп до образование в несегрегирани приемни образователни институции				образователна десегрегация и превенция за недопускане на вторична сегрегация“ – 1 000 000 лв.	вторична сегрегация. 2. Брой деца и ученици, за които е осигурен безплатен транспорт в рамките на населеното им място. 3.Брой деца в задължително предучилищно образование и ученици до VII клас, включени в процеса на образователна десегрегация и превенция за недопускане на вторична сегрегация и за които са осигурени учебни пособия и материали. 4. Брой мотивационни дейности, свързани с десегрегационните процеси и задържането на децата и учениците в образователната система. 5. Брой родители, включени по проекта и участвали в проектните дейности с цел	2. – 410 3. – 1217 4. – 18 5. – 903	2. – 800 3. – 2400 4. – 36 5. – 1800

						повишаване на мотивацията им да записват децата на детска градина и училище. 6.Брой образователни медиатори и друг непедагогически персонал, включени в проектните дейности. 7. Брой реализирани дейности с родители, деца и ученици и представители на институции за изграждане на среда, осигуряваща ефективен процес на десегрегация и превенция за недопускане на вторична сегрегация.	6. – 20 7. – 24	6. – 40 7. – 50
Цел 5. ***Съхраняване и развиване на културната идентичност на децата и учениците с различни етнокултурни маркери, включително роми чрез утвърждаване на интеркултурното образование, като неотменна част от процеса на модернизация на българската образователна система***								
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)**	**Индикатори**	**Текуща стойност**	**Целева стойност с натрупване 2024-2027 г.**
5.1	Умения, знания и компетентности за реализиране на интеркултурно	Текущ	2024-2025 г.	ЦОИДУЕМ	Със средства от Конкурсни процедури в изпълнение на	1.Брой организирани обучителни дейности с педагогически специалисти и	1.1. – 152	1.2. – 252

	образование от педагогическите специалисти и непедагогически персонал в системата на предучилищното и училищно образование				Програмата за дейността на ЦОИДУЕМ – 70 000 лв.	непедагогически персонал ; 2. Брой обучени: 2.1.педагогически специалисти; 2.2 непедагогически персонал	 2.1.– 72 2.2.– 41	 2.1.– 152 2.2.– 81
5.2	Разработване и въвеждане на иновативни педагогически (дидактически и възпитателни) форми за интеркултурно образование в образователните институции в системата на предучилищното и училищното образование, както и в системата на висшето образование	Текущ	2024-2025 г.	ЦОИДУЕМ	Със средства от Конкурсни процедури в изпълнение на Програмата за дейността на ЦОИДУЕМ – 70 000 лв.	1. Брой разработени и въведени иновативни педагогически (дидактически/възпитателни) форми за интеркултурно образование в: 1.1. детски градини; 1.2. училища; 1.3. обслужващи звена; 1.4. висши училища. 2. Брой образователни институции, въвели иновативни педагогически форми за интеркултурно образование.	 1.1.– 6 1.2.– 9 1.3 – 0 1.4 – 0 2 – 9	 1.1.– 10 1. 2.– 20 1.3. – 2 1.4. – 4 2 – 20
5.3	Формиране на знания, умения, нагласи и ценности за интеркултурна	Текущ	2024-2025 г.	ЦОИДУЕМ	Със средства от Конкурсни процедури в изпълнение на	1 Брой включени в дейности за формиране на интеркултурна		

	компетентност в децата и учениците				Програмата за дейността на ЦОИДУЕМ – 70 000 лв.	компетентност: 1.1. деца; 1.2. ученици. 2. Брой реализирани форми за формиране на знания, умения, нагласи и ценности за интеркултурна компетентност.	 1.1. – 257 1.2. – 384 2. – 177	 1.1. – 457 1.2. – 784 2. – 337
5.4	Изследователски дейности, свързани със запазване на културното наследство и етнокултурното многообразие в регионален и национален аспект	Текущ	2024-2025 г.	ЦОИДУЕМ	Със средства от Конкурсни процедури в изпълнение на Програмата за дейността на ЦОИДУЕМ – 75 000 лв.	1. Брой включени в изследователски дейности, свързани с културното наследство и етнокултурното многообразие: 1.1. деца; 1.2. ученици; 1.3. родители; 1.4 педагогически специалисти; 1.5. непедагогически персонал. 2. Брой реализирани изследователски дейности. 3. Брой институции, осъществили изследователски дейности: 3.1. детски градини; 3.2. училища;	 1.1. – 3 1.2. – 86 1.3. – 207 1.4. – 21 1.5. – 4 2 – 11 3.1. – 0 3.2. – 6	 1.1. – 10 1.2. – 166 1.3. – 400 1.4. – 40 1.5. – 10 2. – 25 3.1. – 3 3.2. – 12

						3.3. общини; 3.4. висши училища.	3.3. – 0 3.4. – 0	3.3. – 2 3.4. – 3
5.5	Извънкласни дейности с деца и ученици от етническите малцинства с елементи на гражданско образование, насочени към усвояване на умения, знания и социокултурни компетентности за откриване и култивиране на собственото „АЗ“, формиране на чувство за идентичност, национално самосъзнание и толерантно отношение към индивидуалните и културните различия	Текущ	2024-2025 г.	ЦОИДУЕМ	Със средства от Конкурсни процедури в изпълнение на Програмата за дейността на ЦОИДУЕМ – 75 000 лв.	1. Брой включени в извънкласни дейности, насочени към усвояване на умения, знания и социокултурни компетентности с елементи на гражданско образование: 1.1 .деца; 1.2. ученици; 1.3. родители; 1.4.педагогическиспециалисти; 1.5. непедагогически персонал. 2. Брой проведени извънкласни дейности за усвояване на умения, знания и социокултурни компетентности с елементи на гражданско образование.	 1.1. – 425 1.2. – 774 1.3. – 627 1.4. – 161 1.5. – 59 2. – 685	 1.1. – 800 1.2. – 1400 1.3. – 1200 1.4. – 250 1.5. – 120 2. – 685

5.6	Занимания по интереси, междуучилищни дейности, изнесени занимания в реална среда, културно-образователни инициативи, вкл. популяризиращи четенето и професионалното ориентиране	Текущ	2024 - 2027 г.	Училища, детски градини, НПО, читалища	31 000 000 лв. по процедура „Утвърждаване на интеркултурното образование чрез култура, наука и спорт“ на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г.	Брой деца и ученици от предучилищното и училищното образование от уязвими групи, получили подкрепа	0	16 000
Цел 6. Ефективно взаимодействие „образователна институция – семейство“ с фокус върху родители от уязвими групи, включително роми, за повишаване значимостта на образованието чрез промяна на нагласите.								
Мерки		**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)**	**Индикатори**	**Текуща стойност**	**Целева стойност с натрупване 2024-2027 г.**
6.1	Приобщаване на родители от уязвими групи, включително роми, към училищния живот и мотивирането им за образованието на техните деца.	Текущ	2024 - 2027 г.	МОН РУО	Със средства от държавния бюджет по Национална програма „Заедно за всяко дете”, Модул „Добри практики за взаимодействие с родителите на институциите от предучилищното и училищното образование“ и Модул 3 „ „Партньорски модел за включване в образователната	Брой детски градини и училища, в които се реализират дейности за взаимодействие с родители; Брой родители, вкл. роми, подкрепени за включване в мултикултурна образователна среда	45 20 000	100 48 140

					система на деца и ученици в риск от отпадане“ в размер на 2 800 000 лева Със средства по Програма „Образование“ 2021-2027 г. „Обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие в предучилищното образование“ – разработва се в момента, и по проект „Успех за теб“ - 5 083 531 лева за интензивна работа с родители от уязвими групи			
6.2	Дейности с родители (обучения, иновативни родителски срещи, срещи в общности, кампании, културни мероприятия), насочени към подобряване на взаимодействието „образователна институция –	Текущ	2024 - 2025 г.	ЦОИДУЕМ	Със средства от Конкурсни процедури в изпълнение на Програмата за дейността на ЦОИДУЕМ – 70 000 лв.	1. Брой проведени дейности с родители: 1.1. обучения; 1.2.иновативни родителски срещи; 1.3.срещи в общности; 1.4. кампании; 1.5. културни	1.1. – 18 1.2. – 27 1.3. – 15; 1.4. – 10; 1.5. – 13.	1.1. – 36 1.2. – 56 1.3. – 35 1.4. – 20 1.5. – 30

	семейство“ с цел ефективна образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства и етнокултурните общности.					мероприятия. 2. Брой родители /от тях от етническите малцинства/ и етнокултурните общности, включени в дейности за ефективна образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства и етнокултурните общности.	2. – 523.	2. – 1000.
6.3	Психолого-педагогическо и социално-комуникативно приобщаване на родителите от етническите малцинства и етнокултурните общности към образователната среда и за създаване на мотивация у тях за образованието на техните деца.	Текущ	2024-2025 г.	ЦОИДУЕМ	Със средства от Конкурсни процедури в изпълнение на Програмата за дейността на ЦОИДУЕМ – 70 000 лв.	1. Брой проведени дейности с родители за психолого-педагогическо и социално-комуникативно приобщаване; 2. Общ брой родители /от тях от етническите малцинства/ и етнокултурните общности, включени в дейности за психолого-педагогическо и социално-комуникативно	1 – 2 2. – 516	1. – 50 2. – 1000

						приобщаване.		
6.4	Алтернативни форми на взаимодействие на образователни институции с родителската общност чрез коопериране с местни общности и общини за привличане и ангажиране в процеса на обхващане, включване и реинтеграция на деца и ученици от етническите малцинства и етнокултурните общности в системата на предучилищното и училищното образование.	Текущ	2024-2025 г.	ЦОИДУЕМ	Със средства от Конкурсни процедури в изпълнение на Програмата за дейността на ЦОИДУЕМ – 70 000 лв.	1. Брой проведени форми на взаимодействие на образователни институции с родителската общност; 2. Общ брой родители /от тях от етническите малцинства/ и етнокултурните общности, участвали във форми на взаимодействие на образователни институции с родителската общност.	1. – 7 2. – 75	1. – 15 2. – 150
6.5	Обучение за ключови компетентности: „Лични, социални и умения за учене” от Рамката на ключовите компетентности за учене през целия живот. Умения за работа в екип с уязвими групи-Непедагогически персонал и учители	Текущ	2024 г.	ЦОИДУЕМ	Проект „Изграждане на капацитет за образователно и социално включване“ 85% ФМ на ЕИП, 15% Национално съфинансиране, Програма „Местно развитие, намаляване на бедността и подобрено включване на уязвимите групи“, финансиран от	Обучени образователни медиатори, помощници на учителя, помощник-възпитатели от ромски произход и учители за ключови компетентности	0	40

					Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г. - 32 000 лв.			
6.6	Квалификационен курс за следдипломна квалификация за образователни медиатори	Текущ	2024 г.	ЦОИДУЕМ Софийски университет	Проект „Изграждане на капацитет за образователно и социално включване“ 85% ФМ на ЕИП, 15% Национално съфинансиране, Програма „Местно развитие, намаляване на бедността и подобрено включване на уязвимите групи“, финансиран от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г. - 23 000 лв.	Обучени Образователни медиатори	0	60
6.7.	Международна обучителна визита на образователни медиатори и педагогически специалисти (назначени към общинските администрации), в гр.	Текущ	2024 г.	ЦОИДУЕМ	Проект „Изграждане на капацитет за образователно и социално включване“ 85% ФМ на ЕИП, 15% Национално съфинансиране, Програма „Местно развитие, намаляване	Обучени образователни медиатори Обучени педагогически специалисти	0 0	10 10

	Осло, Кралство Норвегия за екипна работа с родители от уязвими групи				на бедността и подобрено включване на уязвимите групи“, финансиран от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г. – 94 416 лв.			
Цел. 7. Насърчаване на участието на лица от уязвими групи, включително роми, в продължаващо образование и/или професионална квалификация и/или висше образование.								
Мерки		**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)**	**Индикатори**	**Текуща стойност**	**Целева стойност с натрупване 2024-2027 г.**
7.1	Професионална квалификация за образователни медиатори	Текущ	2024-2025г.	ЦОИДУЕМ	Швейцарско-българска програма за сътрудничество - 600 000 франка	Образователни медиатори, придобили професионална квалификация	0	600
7.2	Кандидат-студентски курсове за образователни медиатори от ромски произход за кандидатстване във факултетите по педагогика в българските университети	Текущ	2024-2025г.	ЦОИДУЕМ	Швейцарско-българска програма за сътрудничество – 96 000 франка	Подготвени образователни медиатори от ромски произход за кандидатстване по специалност „Педагогика“ Брой образователни медиатори и помощник-учители,	0 0	30 70[5]

[5] Образователни медиатори и помощници на учители, включени през 2023 г. в обучение за кандидатстване във висше училище за получаване на педагогическа специалност

						включени в обучение за кандидатстване във висше училище за получаване на педагогическа специалност		

ДЪЛГОСРОЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПЕРИОДА ДО 2030 Г. ПО ПРИОРИТЕТ ОБРАЗОВАНИЕ

Министерство на образованието и науката

✓ Устойчивост на политиките за включване, трайно приобщаване и образователна интеграция в предучилищното и училищното образование на децата и учениците от уязвими групи, вкл. роми;

✓ Устойчивост на политиките за образователна десегрегация и за превенция на вторична сегрегация;

✓ Засилване ролята на детските градини и училищата за възпитание в ценности и превръщането им в ценностно-ориентирано поведение;

✓ Формиране и развиване на ефективни училищни общности с акцент върху системната работа с родителите;

✓ Фокусиране на обучението към формиране и развитие на умения за живот и работа през XXI век

ПРИОРИТЕТ „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ“[6]

I. ЦЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ ЗА ПЕРИОДА 2024-2027 Г.

Оперативна цел: Осигуряване на равен достъп до качествено обществено здравеопазване и подобряване на здравословното състояние на населението в обособените уязвими общности, с концентрация на бедност

[6] Годишният държавен бюджет за приоритет „Здравеопазване“ е 237 500 лв.

Цел 1: Подобряване на майчиното и детското здравеопазване в обособените уязвими общности, с концентрация на бедност								
	Мерки	**Статус на мярката**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност 2022 г**	**Целева стойност с натрупване 2024-2027 г.**
1.1	Акушеро-гинекологични прегледи с мобилни кабинети в населени места с компактно ромско население и назначаване на цитологични и микробиологични изследвания	Текущ	2024-2027 г.	МЗ, РЗИ, здравни медиатори, общини	Държавен бюджет	Брой осъществени акушеро-гинекологични прегледи с мобилни кабинети в населени места с компактно ромско население. Брой назначени цитологични и микробиологични изследвания	1 600	8 400
1.2	Обхват на деца без общопрактикуващи лекари открити от здравните медиатори.	Текущ	2024-2027 г.	Общини, здравни медиатори	Делегиран бюджет (В рамките на делегирания бюджет за дейността на ЗМ)	Брой регистрирани деца, без общопрактикуващи лекари	100	400
1.3	Имунизации с мобилни екипи съгласно Националния имунизационен календар на лица до 18 г., без избран ОПЛ	Текущ	2024-2027 г.	МЗ, РЗИ, общини и здравни медиатори	Държавен бюджет	Брой обхванати с имунизации деца от мобилни екипи спрямо общия брой открити деца без избран ОПЛ	200	800

1.4	Профилактични прегледи на деца с мобилни педиатрични кабинети	Текущ	2024-2027 г.	МЗ, РЗИ, здравни медиатори, общини	Държавен бюджет	Брой проведени профилактични прегледи на деца с мобилни педиатрични кабинети	2 000	8 000
1.5	Скринингови изследвания с мобилен мамограф за превенция на рака на млечната жлеза с последващо интерпретиране на резултата и при необходимост назначаване на терапия	Текущ	2024-2027 г.	МЗ, РЗИ, общини и здравни медиатори	Държавен бюджет	Брой проведени мамографски прегледи с мобилен мамограф за превенция на рака на млечната жлеза с последващо интерпретиране на резултата и при необходимост назначаване на терапия	600	2 400
1.6	Специализирана патронажна грижа за бременни жени и майки на деца 0-2г. в обособени уязвими общности	Предстоящ	2024-2027	МЗ	Държавен бюджет	Брой обхванати бременни и семейства с деца 0-2 г. с патронажна грижа	0	500
Цел 2: Подобряване на достъпа до качествено обществено здравеопазване на лица, намиращи се в ситуация на бедност и социална уязвимост								
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност 2022 г.**	**Целева стойност с натрупване 2024-2027 г.**
2.1	Превенция и контрол на ХИВ Анонимно и безплатно консултиране и	Текущ	2024-2027 г.	МЗ, РЗИ, НПО	Държавен Бюджет Според бюджета на НП за	Брой лица достигнати с услуги за превенция на ХИВ	1 000	4 000

	изследване за ХИВ и сексуално предавани инфекции в КАБКИС и мобилни медицински кабинети.				превенция и контрол на ХИВ и СПИ			
2.2	Подобряване контрола на туберкулозата сред ромска общност Провеждане на скрининг за риска, придружаване и изследване за туберкулоза; подкрепа в процеса на лечение на болните от туберкулоза.	Текущ	2024-2027 г.	МЗ, РЗИ, НПО, ЛЗ	Държавен бюджет Според бюджета на НП за превенция и контрол на туберкулоза	Брой лица обхванати със скрининг за риска от туберкулоза	1 000	4 000
2.3	Мобилни медицински кабинети за нископрагови услуги	Текущ	2024-2027 г.	МЗ РЗИ	Държавен бюджет	Брой мобилни медицински кабинети, ремонтирани след преминал технически преглед	10	30
2.4	Прегледи и назначаване на изследвания за социално значими заболявания с мобилни кабинети - флуорографи, ехографи и клинични лаборатории	Текущ	2024 - 2027 г.	МЗ РЗИ Здравни медиатори, Общини	Държавен бюджет	Брой проведени прегледи и изследвания за социално значими заболявания с мобилни кабинети - флуорографи, ехографи и клинични лаборатории	2 500	10 000
Цел 3: Намаляване на стигмата и дискриминацията на хора от уязвими групи								

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност 2022 г.	Целева стойност с натрупване 2024-2027 г.
3.1	Информационни кампании и кампании за предоставяне на нископрагови и мобилни услуги за превенция за ХИВ/СПИН, СПИ, вирусни хепатити и туберкулоза.	Текущ	2024-2027 г.	МЗ, РЗИ НЦОЗА	Държавен бюджет Според бюджета на НП за превенция и контрол на ХИВ и СПИ	Брой проведени информационни кампании и кампании за предоставяне на нископрагови и мобилни услуги за превенция за ХИВ/СПИН, СПИ, вирусни хепатити и туберкулоза.	10	40
3.2	Програми за намаляване на щетите за хора, които употребяват психоактивни вещества	Текущ	2024 - 2027 г.	МЗ, НЦОЗА, РЗИ, НПО	Държавен бюджет	Брой достигнати потребители, чрез програми за намаляване на щетите, които работят с ромската общност	200	400
3.3	Програми по селективна превенция за деца и семейства от ромската общност	Текущ	2024 - 2027 г.	МЗ, НЦОЗА, ПИЦ, НПО	Държавен бюджет	Брой достигнати хора, чрез програми по селективна превенция в областта на зависимостите	400	1 600
Цел 4: Развитие на концепцията за здравна медиация								
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност 2022 г.**	**Целева стойност с натрупване 2024-2027г.**

4.1	Изменение на Наредба № 1 от 2020 г. за изискванията за дейността на здравните медиатори (обн., ДВ, бр. 75 от 2020 г.) регламентиране на: - ролята на РЗИ за осъществяване на здравните политики на общинско ниво, чието провеждане се подпомага от здравни медиатори	Текущ	2024 г.	МЗ и НМЗМ	Държавен бюджет	Изменена Наредба № 1 от 2020 г. за изискванията за дейността на здравните медиатори (обн., ДВ, бр. 75 от 2020 г.)	Проект на заповед за работна група за подготовка на изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2020 г. за изискванията за дейността на здравните медиатори(обн., ДВ, бр. 75 от 2020 г.	Изменена Наредба № 1 от 2020 г.
4.2	Обучение на нови здравни медиатори за придобиване на необходимите знания и умения съгласно чл. 7, ал. 2 от Наредба № 1 от 19.08.2020 г. за изискванията за дейността на здравните медиатори - разходи за настаняване	Текущ	2024 - 2027 г.	МЗ, РЗИ и НЦОЗА	Държавен бюджет	Брой обучени здравни медиатори	17	60[7]
4.3	Обучение за професионално развитие на здравни медиатори – съгласно чл. 7, ал. 4 от Наредба № 1 от 19.08.2020 г. за	Текущ	2024 - 2027 г.	МЗ, РЗИ Общини и НПО	Държавен бюджет	Брой квалифицирани здравни медиатори	50	200[8]

[7] с натрупване над базовата стойност
[8] с натрупване над базовата стойност

	изискванията за дейността на здравните медиатори							
4.4	Обучение за повишаване квалификацията на служителите от общинските администрации и от РЗИ за утвърждаване модела на здравния медиатор	Текущ	2024 г.	МЗ и НМЗМ	Проект № BGLD-1.006-0001 „Здравеопазване за всички“ по Програма „Местно развитие, намаляване на бедността и подобрено включване на уязвимите групи“, финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014 – 2021 г. 110 295 лв.	Брой обучени служители от общинските администрации и от РЗИ	0	220
4.5	Въвеждане на пилотна концепция – включване на здравни медиатори в общински и държавни болници;	Текущ	2024 г.	МЗ и НМЗМ	Проект № BGLD-1.006-0001 „Здравеопазване за всички“ по Програма „Местно развитие, намаляване на бедността и	Брой включени здравни медиатори в дейността на общински и държавни болници	0	5

					подобрено включване на уязвимите групи“, финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014 – 2021 г., 327 699 лв.			
4.6	Поддържане функционирането на пилотна система за мониторинг на дейностите и анализ на политиката за здравна медиация	Текущ	2024 - 2027 г.	МЗ и НМЗМ	Проект № BGLD-1.006-0001 „Здравеопазване за всички“ по Програма „Местно развитие, намаляване на бедността и подобрено включване на уязвимите групи“, финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014 – 2021 г., 270 682 лв.	Функционираща система за мониторинг	0	1

4.7	Поддържане и годишно актуализиране на регистъра на сертифицираните здравни медиатори	Текущ	2024 - 2027 г.	МЗ, НМЗМ	Държавен бюджет	Актуализиран регистър	1	1
Цел 5: Осигуряване на устойчиво изпълнение на политиката по предпазване от ваксинопредотвратими заразни заболявания с цел повишаване на обхвата на подлежащите лица по националния имунизационен календар и поддържане на висок имунизационен обхват								
Мерки		**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност 2022 г.**	**Целева стойност с натрупване 2024 -2027 г.**
5.1.	Разяснителни кампании за необходимостта от ваксиниране на населението със задължителните имунизации по Националния имунизационен календар и за ползите от препоръчителните имунизации.	Текущ	2024 - 2027 г.	РЗИ, Здравни медиатори, Общини	Държавен бюджет	Брой проведени кампании за разясняване на необходимостта от ваксиниране на населението със задължителните имунизации по Националния имунизационен календар и за ползите от препоръчителните имунизации.	3	12

ПРИОРИТЕТ „ЗАЕТОСТ“[9]

[9] Съгласно чл. 14. ал. 1 от Закона за насърчаване на заетостта (ЗНЗ) ежегодно със Закона за държавния бюджет на Република България се осигуряват средства за финансиране на мерки и програми по активната политика по заетостта, приети от Министерския съвет. Финансирането се осигурява по мерки от ЗНЗ и програми за заетост и обучение, а не по целеви групи на политиката, сред които не попадат групи, определени по етнически признак. Съгласно Постановление № 108 от 9 август 2023 г. за изпълнение на държавния бюджет на Република България, финансовите средства за квалификация и програми за безработни съгласно Националния план за действие по заетостта за 2023 г. е 73 млн. лв.

I. ЦЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ ЗА ПЕРИОДА 2024-2027 Г.

Оперативна цел: Равнопоставен достъп и подобряване реализацията на ромите на пазара на труда и повишаване на дела на заетите сред тях; намаляване на социалните неравенства и активното им социално приобщаване

Цел 1. Насърчаване на заетостта чрез мотивиране, професионално ориентиране и обучение на безработни лица								
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност за 2022 г.**	**Целева стойност 2024-2027 г.**
1.1	Мотивиране за активно поведение на пазара на труда/за търсене на работа (групови срещи за активно поведение на пазара на труда и участие в Ателие за търсене на работа) *Наблюдение на изпълнението за подгрупи младежи, жени и +55 г.*	Текущ	2024-2027 г.	АЗ	Държавен бюджет за активна политика на пазара на труда (АППТ) за съответната година (в размер на 88 млн. лв. за 2024 г.)	Брой лица самоопределили се като роми, мотивирани за активно поведение на пазара на труда/за търсене на работа	6 721	не по-малко от 6 000 на година
1.2	Професионално ориентиране (групово) *Наблюдение на изпълнението за подгрупи младежи, жени и +55 г.*	Текущ	2024-2027 г.	АЗ	В рамките на бюджета на отговорната институция за съответната година (54,3 млн. лв. за 2024 г.)	Брой лица самоопределили се като роми, включени в професионално ориентиране	4357	не по-малко от 4 000 на година

1.3	Организиране на обучение за придобиване на професионална квалификация вкл. за стартиране на собствен бизнес и/или на ключова компетентност *Наблюдение на изпълнението за подгрупи младежи, жени и +55 г.*	Текущ, ПРЧР 2021-2027	2024-2027 г.	АЗ	Държавен бюджет за АППТ за съответната година (88 млн. лв. за 2024 г.) и ПРЧР 2021-2027 г.	Брой лица самоопределили се като роми, включени в обучение за придобиване на професионална квалификация и/или ключова компетент-ност	659	не по-малко от 650 на година
Цел 2: Насърчаване на социалния и гражданския диалог в подкрепа на трудовата реализация на ромите								
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност за 2022 г.**	**Целева стойност 2024-2027 г.**
2.1	Инициативи и кампании с ромски организации на местно и национално ниво и срещи с работодатели за преодоляване на негативните нагласи по отношение осигуряването на заетост на лица, самоопределили се като	Текущ	2024-2027 г.	АЗ	В рамките на бюджета на отговорната институция за съответната година (54,3 млн. лв. за 2024 г.)	Брой срещи на представители на ДБТ с ромски лидери и организации по места Брой проведени срещи с работодатели	531 1599	не по-малко от 500 на година не по-малко от 1500 на година[10]

[10] Индикатори, измерващи мярката са включени и в мерки 1.3., 3.1., 3.2. и 4.2. в НПД 2024-2027 г.

	роми							
2.2	Информационни кампании/прояви/ уебинари за популяризиране на социалното предприемачество сред лица в неравностойно положение, вкл. от ромската общност	Текущ	2024-2027 г.	МТСП	НПВУ, Проект П41 "Развитие на социалната икономика" 2022-2025 г. – 26 659 745 лв.	Брой проведени инициативи Брой проведени консултации	едно събитие 0	не по-малко от 1 събитие на година предоставени над 3 хил. консултации на физически и юридически лица относно възможностите за регистрация като социални предприятия
Цел 3: Осигуряване на заетост, вкл. чрез предприемачество на лица от ромски произход								
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност за 2022 г.**	**Целева стойност 2024-2027 г.**
3.1	Насърчаване на заетостта, вкл. чрез предприемачество на безработни самоопределили се като роми, чрез включване в програми и мерки по	Текущ	2024-2027 г.	АЗ	Държавен бюджет за АППТ за съответната година (88 млн. лв. за 2024 г.) и ПРЧР	Брой лица самоопределили се като роми с осигурена субсидирана заетост	4 035	5000 годишно

	реда на ЗНЗ, в рамките на НПДЗ и ПРЧР 2021-2027				2021-2027 г.			
3.2	Насърчаване на заетостта на първичния пазар на труда (извън мерки и програми) *Наблюдение на изпълнението за подгрупи младежи, жени и +55*	Текущ	2024-2027 г.	АЗ	В рамките на бюджета на отговорната институция за съответната година (54,3 млн. лв. за 2024 г.)	Брой лица самоопределили се като роми с осигурена заетост на първичния пазар на труда	10 463	13 000 годишно
Цел 4: Активиране на безработни в неравностойно положение на пазара на труда и икономически неактивни лица, чрез насърчаване на трудовото медиаторство и предоставяне на интегрирани услуги по заетост и социално подпомагане								
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност за 2022 г.**	**Целева стойност 2024-2027 г.**
4.1	Трудово медиаторство предоставяно от лица самоопределили се като роми *Наблюдение на изпълнението за подгрупи младежи, жени и +55 г.*	Текущ	2024-2027 г.	АЗ	Държавен бюджет за АППТ за съответната година (88 млн. лв. за 2024 г.)	Брой лица с осигурена заетост като трудови посредници от ромски произход От тях с повишен капацитет и умения за работа с целевата група	78 -	до 100 (годишно) до 50 (годишно)
4.2	Активиране на икономически неактивни лица от дейността на трудовите посредници - ромски и младежки медиатори	Текущ	2024-2027 г.	АЗ	Държавен бюджет за АППТ за съответната година (88 млн. лв. за 2024 г.)	Брой активирани лица, от ромски произход от работата на трудовите посредници - ромски медиатори Брой активирани	7 183	не по-малко от 8 000 на година не по-малко от

						младежи (NEETs) от ромски произход от работата на младежките медиатори	338	500 на година
4.3	Инициативи, насърчаващи активирането на безработни и икономически неактивни лица	Текущ	2024-2027 г.	АЗ	Държавен бюджет за АППТ (88 млн. лв. за 2024 г.) и ПРЧР 2021-2027	Брой лица, започнали работа в резултат от проведени трудови борси, дни на работодателя и мобилни бюра по труда*	5448	не по-малко от 5000 на година
4.4	Предоставяне на интегрирани услуги по заетост и социално подпомагане за подобряване достъпа до заетост и обучение на уязвими групи	Текущ	2024-2027 г.	АЗ, АСП	В рамките на бюджета на отговорните институции за съответната година (54,3 млн. лв. за 2024 г.)	Брой лица, на които са предоставени интегрирани услуги по заетост и социално подпомагане*, от тях включени в: - заетост; - обучение.	15 000 лица средномесечно получили интегрирани услуги; 1 000 лица средномесечно включени в заетост или обучение	15 000 лица средномесечно, получили интегрирани услуги; 1 000 лица средномесечно включени в заетост или обучение

* Посочените индикатори включват лица в неравностойно положение на пазара на труда, включително самоопределилите се като роми

ДЪЛГОСРОЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПЕРИОДА ДО 2030 Г. ПО ПРИОРИТЕТ ЗАЕТОСТ

Министерство на труда и социалната политика

Подобряване достъпа до заетост

Прилагането на мерки и инициативи за **подобряване на достъпа до заетост се очаква да доведе до увеличаване на заетостта и намаляване на безработицата сред ромите в дългосрочен план до 2030 г.** Целта е в съответствие със секторната цел в областта на заетостта от Препоръката на Съвета на ЕС относно равенството, приобщаването и участието на ромите, с принцип № 4 „Активна подкрепа за заетост“ от Европейския стълб на социалните права. Целта е в съответствие и с националните цели за увеличаване на заетостта на населението на възраст

20-64 г. и намаляване на безработицата, заложени в Стратегията по заетостта на Република България 2021-2030 г. За изпълнението на тази цел ще допринесат мерките от плана към Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021-2030 г., както и прилагането на всички дейности, заложени в Стратегията по заетостта, като: активиране на икономически неактивни лица, вкл. младежи, които не работят и не участват в образование или обучение (NEETs); повишаване качеството на работната сила; повишаване търсенето на работна сила в икономически по-слабо развитите региони; развитие на услугите по заетост с цел осигуряване на ефективни преходи в заетост.

За разширяване обхвата на активиращите политики са приети изменения и допълнения в Закона за насърчаване на заетостта. Целта е да се достига и да се обхващат от политиката по насърчаване на заетостта повече икономически неактивни лица, вкл. NEETs. В резултат от промените ще се регламентира реда за обмяна на информация между институциите, отговорни за администрирането на данни, свързани с икономически неактивните лица, за осъществяване на тяхното идентифициране и достигане. Ще се създаде регистър на икономически неактивните лица. За достигането до неактивните лица, вкл. NEETs ще продължат да работят ромските и младежките медиатори, ще се използват и дигитални инструменти, социалните и електронните медии.

Подобряването на качеството на работната сила чрез инвестиране в обучение и развитие на уменията през целия живот е основна предпоставка за увеличаване на заетостта и икономическия растеж. Приоритетно направление ще бъде осигуряването на повече възможности за обучение и квалификация за лица с ниско равнище на образование или без образование и квалификация с цел превенция на продължителната безработица и включване в заетост. Участието на тази група лица в обучение ще се насърчава чрез предлагане на комплексен подход, включващ предоставяне на обучения и последващо включване в стажуване и заетост.

За повишаване търсенето на работна сила в икономически по-слабо развитите региони ще се прилагат целенасочени мерки и програми за субсидирана заетост. Осигуряването на субсидирана заетост особено в икономически по-слабо развити региони има важна роля за осигуряването на достъп до заетост. За целта се предвижда да се подобри насочването на средствата от държавния бюджет за активна политика на пазара на труда, вкл. в резултат на проведени оценки на активната политика на пазара на труда, финансирана със средства от държавния бюджет.

Повишаването на обхвата, ефективността и качеството на услугите по заетостта, включително на електронните е от съществено значение за осигуряването на ефективни преходи в заетост. За целта ще се въведат и нови услуги, вкл. електронни, ще се развиват посредническите услуги, вкл. по отношение на работодателите, наставничеството. Ще се разшири обхвата на посредническите услуги, подкрепящи последващата заетост на групи в неравностойно положение на пазара на труда, като „Консултация и менторство след започване на работа“, „Мобилно бюро по труда“ и „Семеен и трудов консултант“.

Преходите в заетост на групите в неравностойно положение на пазара на труда ще се подпомагат и чрез прилагането на пакети от мерки, съчетаващи услуги по заетост, различни видове обучения, вкл. цифрови, осигуряване на последваща заетост и консултиране след започване на работа.

Изпълнението на мерките от приоритет „Заетост“ от НПД за периода 2024-2027 г. ще допринесе за изпълнението на дългосрочната цел за **увеличаване на заетостта и намаляване на безработицата сред ромите.**

ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“ 2021-2027 Г.

Интеграцията на ромската общност през периода 2021-2027 е заложена да се изпълнява в ПРЧР 2021-2027 с мерки за подкрепа, насочени към преодоляване на предизвикателствата в сферите на пазара на труда, здравеопазването и социалното включване на уязвими групи от обществото. В рамките на Приоритет 1 ще се подкрепят уязвимите групи на пазара на труда, в т.ч. ромите, като ще се подобри достъпът до трудова заетост на всички лица, търсещи работа и ще се поощрява самостоятелната заетост и социалната икономика. В рамките на Приоритет 2 подкрепата ще е насочена към мерки за активно приобщаване, интегрирани услуги като семейно консултиране, ранно детско развитие и др., ще се предоставя интегрирана подкрепа с цел включване в заетост, ще се инвестира в подобряване на достъпа до специализирани и общодостъпни услуги. Във връзка с дигитализацията и бъдещите подходи при предоставянето на информация и услуги, ще се разработват механизми за подкрепа на социално уязвими групи.

Интеграцията на ромската общност за периода 2021-2027 г. ще бъде прилагана отново чрез три подхода:

Таргетиран подход: целенасочени мерки, насочени към маргинализирани общности като ромите. В рамките на отделна специфична цел са планирани конкретни действия, насочени към социалното включване и интеграцията на пазара на труда.

Мейнстрийм подход (хоризонтален подход – реализация чрез всички мерки): Мейнстрийм подходът включва ромите като част от уязвимите групи, които ще получат подкрепа чрез мерките на бъдещата програма на национално ниво (в т.ч. социално изключени лица, лица живеещи в бедност и материални лишения, лица, попадащи в групите в неравностойно положение на пазара на труда, лица без образование, с ниска квалификация или без такава и др.).

Териториален подход: „Интегрирани териториални инвестиции“ в райони от ниво 2: ще бъде дадена възможност на регионално ниво да се посрещнат предизвикателствата, свързани с качеството на живот на определени уязвими групи от обществото чрез прилагане на интегрирани и комплексни мерки и подходи, насочени към специални потребности на уязвимите групи. Районите от ниво 2 ще могат да използват целенасочено средства за активно приобщаване и по-добрата пригодност за работа на хората в уязвимо положение и осигуряване на равни възможности за тях. Ще бъде предоставена целенасочена подкрепа за социално-икономическата интеграция на маргинализираните общности като ромите според нуждите на отделните райони чрез прилагането на интегрираните териториални стратегии и концепции с проектни идеи за тяхното изпълнение.

ПРЧР ще подкрепя социално- икономическата интеграция на маргинализирани общности и ромите също на местно ниво чрез изпълнение на мерки, допълващи стратегиите на местните инициативни групи (МИГ) и изпълнението на Подхода „Водено от общностите местно развитие“.

Над 46 000 лица от ромската общност е планирано да бъдат включени в таргетираните интервенции по ПРЧР до 2029 г. Общо по всички видове мерки на програмата, очакванията са да се подкрепят приблизително 100 000 лица от ромски произход.

По ПРЧР за изпълнение на специфична цел 2 „Насърчаване на социално-икономическата интеграция на маргинализирани общности като ромите“ е обявена процедура „Бъдеще за децата“. По процедурата се изпълняват проектни предложения на доставчици на социални услуги за

деца, вкл. общини, а допустими партньори: доставчици на социални услуги за деца, вкл. общини; неправителствени организации и лечебни заведения. Чрез нейната реализация се оказва подкрепа за превенция на рисковете от изоставяне на деца, намаляване на детската бедност и подобряване качеството на живот. Предвидените дейности включват превенция на здравето и здравна профилактика, вкл. превенция на ранни бракове и раждания, семейно планиране, подготовка за образователната система и др. според идентифицираните нужди, патронажна грижа за деца от 0 до 3 г., услуги за ранно детско развитие и здравно-социални услуги за деца.

По процедурата са сключени 108 договора на обща стойност 38 млн. лева. Изпълнението на договорите по процедурата ще продължи до края на 2026 г.

НАЦИОНАЛЕН ПЛАН ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ (НПВУ)

Механизмът за възстановяване и устойчивост е част от инструмента „Следващо поколение ЕС“ (2021-2024 г.) на Плана за възстановяване на Европа (ПВУ). Основната цел на ПВУ е да способства икономическото и социално възстановяване от кризата, породена от COVID-19 пандемията. В преследването на тази цел са групирани набор от мерки и реформи, които да имат съществен принос към възстановяването на потенциала за растеж на икономиката и да го развият, като осигурят устойчивост на негативни външни въздействия.

Министерство на труда и социалната политика предвижда изпълнението и на две обществено значими реформи и 6 инвестиционни намерения.

Едно от предложенията на Министерство на труда и социалната политика за включване в Националния план за възстановяване и устойчивост на Република България е насочено към създаването на предпоставки за развитие на модерни инструменти за повишаване на знанията и уменията на българското общество.

МТСП предлага разработването на иновативна съвременна **виртуална платформа за дистанционни обучения на лица над 16 г.**, като тя ще бъде съпътствана от целенасочена масова кампания за повишаване на базовите дигитални умения на българското население.

Осигуряването на възможности за обучение по всяко време и от всяко място с наличен интернет ще спомогне за повишаване на участието на населението (25-64г.) в учене през целия живот, което за България продължава да бъде на много ниско равнище.

Дигиталните умения и компетенции се превърнаха в ключови за упражняването на почти всяка професия. В тази връзка с НПВУ Министерство на труда и социалната политика предприема целенасочени спешни действия за повишаване на дигиталните умения на българското общество, като ще се създадат необходимите условия над 500 хил. заети и безработни лица да бъдат включени в подобен тип обучения.

Ще бъдат разработени специализирани електронни учебни програми и учебно съдържание, адаптирани към потребностите на лицата с ниско равнище на образование и ниски дигитални умения, в т.ч. лицата от ромски произход, по-възрастните лица и др., за да се осигурят възможности и на тези лица за участие в онлайн обучение.

По-целенасочени мерки за информиране и мотивиране за участие в обучение ще бъдат приложени за лицата от **ромски произход като специфична целева група**, която се отличава с високо равнище на икономическа неактивност и същевременно с ниско равнище на образование и липса на дигитални умения. За идентифициране и достигане до тези лица, ще бъдат привлечени общините, читалищата, неправителствените организации, както и дигиталните клубове, които ще бъдат изградени/адаптирани по места. Неправителствените структури ще бъдат активно включени в процеса на активиране, информиране и мотивиране на лицата за участие в обучение. Ромските медиатори ще бъдат основните лица, които ще осъществяват дейностите по информиране и мотивиране на регистрираните търсещи работа лица от ромски произход. Ще има специално обучени наставници в дигиталните клубове, които ще подпомагат лицата в неравностойно положение, особено лицата от ромски произход, възрастните лица и др., които нямат необходимите дигитални умения за пълноценно участие в онлайн курсове за обучение.

Предвижда се в рамките на останалите 5 проектни предложения, представители от етнически малцинства да бъдат включвани, като бъде използван мейнстрийм подход и конкретни индикатори само за лица от ромски произход не могат да бъдат изчислени.
насърчаване на публично-частното партньорство.

ПРИОРИТЕТ „ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ“

I.ЦЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ ЗА ПЕРИОДА 2024-2027 Г.

Оперативна цел: Подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура и инфраструктура за публични услуги

Цел 1. Осигуряване на условия за придобиване на финансово достъпни жилища и условия за въвеждане на алтернативни модели на социални жилища за домакинства от зоните с концентрация на бедност								
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност**	**Целева стойност с натрупване 2024-2027 г.**
1.1	Участие на местните общности в процеса по подготовка на	Текущ	2024-2027 г.	МРРБ, РСР	ПРР 2021-2027, включени програми в	Изготвени концепции за ИТИ за приноса на фондовете на ЕС към	0	6

	проектите за финансиране				подхода ИТИ: ПО, ПОС, ПКИП,ПНИИДТ ПРЧР	ИТСР		
Цел 2. Изграждане/реновиране на инфраструктура за предоставяне на интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността за уязвими групи								
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност**	**Целева стойност с натрупване 2024-2027 г.**
2.1	Участие на местните общности в процеса по подготовка на проектите за финансиране	Текущ	2024-2027 г.	МРРБ, РСР	ПРР 2021-2027, включени програми в подхода ИТИ: ПО, ПОС, ПКИП, ПНИИДТ, ПРЧР	Изготвени концепции за ИТИ за приноса на фондовете на ЕС към ИТСР	0	6
Цел 3. Реконструкция на обекти на социалната инфраструктура за целите на образованието, културата и др.								
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност**	**Целева стойност с натрупване 2021-2027г.**
3.1	Участие на местните общности в процеса по подготовка на проектите за финансиране	Текущ	2024-2027 г.	МРРБ, РСР	ПРР 2021-2027, включени програми в подхода ИТИ: ПО, ПОС, ПКИП, ПНИИДТП, РЧР	Изготвени концепции за ИТИ за приноса на фондовете на ЕС към ИТСР	0	6

Цел 4. Търсене на инструментариум за подобряване на правните и икономически условия за премахване на несъответстващите на Закона за устройството на територията (ЗУТ)/законодателството жилища и квартали. Приемане на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройството на територията за въвеждане на принципа на съразмерност при издаване на заповед за премахване на незаконен строеж, представляващ единствено жилище за неговите обитатели.								
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност**	**Целева стойност с натрупване 2021-2027г.**
4.1	Изготвяне на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за устройството на територията за въвеждане на принципа на съразмерност при издаване на заповед за премахване на незаконен строеж, представляващ единствено жилище за неговите обитатели.	Предстоящ	2024 г.	МРРБ, ДНСК, МП, ВАС, НСОРБ	Н/П	Закон за изменение и допълнение на Закона за устройството на територията	0	1
Цел 5. Разширяване на законния достъп до качествена вода, електричество и канализация в обособените квартали с концентрация на бедност. *** Цел 5 попада в обхвата на областното планиране и ще се изпълнява от общините.								

ДЪЛГОСРОЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПЕРИОДА ДО 2030 Г. ПО ПРИОРИТЕТ ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Цел 1 „Установяване на работещ механизъм за оценка на жилищния фонд в зони с компактно ромско население.“ - **Бюджетно/друго финансиране (в условие на бъдещо осигуряване).**

Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027

Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 (ПРР) ще осигури подкрепа по Приоритет „Жилищни условия“. Териториалният обхват на програмата са петдесетте градски общини в страната мерките и дейностите, които ще се изпълняват са заложени в Плановете за интегрирано развитие на общини и Интегрираните териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2.

В средносрочен план (до 2030 г.) ПРР ще подкрепи:

Цел 2. „Осигуряване на условия за придобиване на финансово достъпни жилища и условия за въвеждане на алтернативни модели на социални жилища за домакинства от зоните с концентрация на бедност“ чрез подкрепа за осигуряването на модерни и достъпни общински жилища за настаняване на уязвими групи от население;

Цел 3. „Изграждане/реновиране на инфраструктура за предоставяне на интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността за уязвими групи“ чрез развитие на инфраструктура за предоставяне на интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността за уязвими групи, както и за детски ясли.

Цел 4. „Реконструкция на обекти на социалната инфраструктура за целите на образованието, културата и др.“ чрез подкрепа при развитието на образователна, културна, спортна инфраструктура и насърчаване на публично-частното партньорство.

ПРИОРИТЕТ „ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ“

I. ЦЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ ЗА ПЕРИОДА 2024-2027 Г.

Оперативна цел: Гарантиране правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, защита на обществения ред, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност и на “език на омразата”.

Цел 1. Повишаване гаранциите за ефективна защита на правата на българските граждани в уязвимо социално положение, принадлежащи към различни етнически групи. Ефективно прилагане на политиките за интеграция на ромите за постигане на равенство, достойно съществуване и пълноценно участие в обществения живот.								
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност**	**Целева стойност с натрупване 2024-2027 г.**

1.1	Обучение на адвокати от Националния регистър за правна помощ към НБПП за повишаване на квалификацията им и подхода при предоставяне на правна помощ на лица от малцинствените групи, както и относно методите за информиране на същите за видовете правна помощ, реда, условията и начина и формите за нейното ползване	Предстоящ	2024-2027 г.	НБПП	Държавния бюджет 120 000 лв.	Брой обучени адвокати от Националния регистър за правна помощ към НБПП	0	800
1.2	Обучение на адвокати от Националния регистър за правна помощ към НБПП за повишаване на квалификацията им и подхода при предоставяне на правна помощ на лица от малцинствените групи с фокус – защита на правата и интересите на лица с физически и ментални увреждания , както и по случаи на домашно насилие и	Предстоящ	2024-2027 г.	НБПП	Държавния бюджет 120 000 лв.	Брой обучени адвокати от Националния регистър за правна помощ към НБПП	0	800

	дискриминация							
Цел 2. Повишаване на институционалната култура и експертния капацитет на публичните институции (в т.ч. национална и местна администрация, съд, прокуратура и органи на МВР) по отношение на политиките за разнообразие, равнопоставеност, достойнство и основни човешки права на ЕС. Преодоляване на културните бариери в общуването и всякакви форми на дискриминационни нагласи.								
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност**	**Целева стойност с натрупване 2024-2027 г.**
2.1	Кампании за повишаване на осведомеността относно домашното насилие и насилието, основано на признак “пол”	Текущ	2020 г. - 30 април 2024 г.	МП	Програма “Правосъдие” на НФМ 2014-2021[11] 4 813.60 лв.	Брой ученици, студенти, преподаватели, участвали в кампании за повишаване на осведомеността относно домашното насилие и насилието, основано на признак „пол“ (вкл. представители на уязвимите групи в т.ч. роми)	665 (2023 г.)	700

[11] Проектите по Програма “Правосъдие” на НФМ 2014-2021 са със срок за изпълнение до 30 април 2024 г. В програмата е заложено 10 % от стойността на Програмата да е с ромски фокус. Стойността на мярка 2.1. е изчислена като 10 % от стойността на цялата мярка. Договорите, сключени с Бенефициентите, които изпълняват индикатора по мярка 2.1, приключват най-късно до 30 април 2024 г.

2.2	Актуализирана национална рамка за ефективно изпълнение на решенията на ЕСПЧ	Текущ	30 април 2024 г.	МП	Програма “Правосъдие” на НФМ 2014-2021[12] 21 360 лв.	Разработен план за действие за изпълнение на решенията относно евикции	0	1
2.3	Обучение на съдебни служители от съдилищата и Прокуратурата на Република България относно гаранции за защита от дискриминация при административното обслужване на граждани	Предстоящ	2024-2027 г.	НИП	Държавен бюджет – 47 000 лв.	Брой обучени съдебни служители от съдилищата и Прокуратурата на Република България	0	60
2.4	Обучение на полицейските служители по правата на човека и проблемите на малцинствата в рамките на професионалното обучение по месторабота	Текущ	2024-2027 г.	ГДНП-МВР	Държавен бюджет	Брой обучени полицейски служители по правата на човека и проблемите на малцинствата в рамките на професионалното обучение по месторабота	9672 за 2022 г.	38720
Цел 3. Повишаване на капацитета на правоприлагащите органи по отношение на борбата с престъпленията и проявите на дискриминация, насилие или омраза, основани на етническа принадлежност								

[12] Проектите по Програма “Правосъдие” на НФМ 2014-2021 са със срок за изпълнение до 30 април 2024 г. Мярката приключва с изпълненото на проекта.

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2024-2027 г.
3.1	Изградена нова рамка за социална реинтеграция на извършителите на престъпления	Предстоящ	30 април 2025 г.	МП	Програма “Правосъдие” на НФМ 2014-2021[13] 13495 лв. /6900 евро	Брой лишени от свобода, преминали мерки за реинтеграция в пилотния затвор (вкл. представители на уязвими групи в т.ч роми)	0	100
3.2	Програми за социална реинтеграция на уязвими групи в местата за лишаване от свобода	Текущ	30 април 2024 г.	МП	Програма “Правосъдие” на НФМ 2014-2021[14] 50705 лв. /25925евро	Брой на закононарушители от уязвими групи, които преминават през програми за социална реинтеграция (включително младежи представители на уязвими групи в т.ч. роми)(разпределени по пол, възрастова група, роми)	0	100
3.3	Обучения в Академия на МВР в магистърска програма „Публична администрация“ по учебната дисциплина „Защита от	Текущ	2024-2030 г.	Академия на МВР	Държавен бюджет 1882 лв. на година	Брой проведени обучения Брой обучени	0 0	7 280

[13] Проектите по Програма “Правосъдие” на НФМ 2014-2021 са със срок за изпълнение до 30 април 2024 г. След 30 април 2024 г. тази мярка става присъща дейност на ГДИН.
[14] Проектите по Програма “Правосъдие” на НФМ 2014-2021 са със срок за изпълнение до 30 април 2024 г.

	дискриминация“							
3.4	Обучение на магистрати, кандидати за младши магистрати, съдебни служители и други специалисти в сектор правосъдие (в т.ч. представители на правоохранителните органи, администрацията и др., с компетентност в разглежданата област), по проблеми, свързани с върховенството на правото и защитата на основните права в съответствие със стандартите на ЕКПЧ и Хартата на основните права на ЕС, в следните приоритетни области: - гаранции за защита от дискриминация; - превенция и защита от домашно насилие и насилие, основано на пола (в т.ч. защита правата на ромските жени и деца – жертва на посочените форми на насилие);	Текущ	2024-2027 г.	НИП	Държавен бюджет/ Бюджет на Съвета на Европа/ Програма „Правосъдие” на НФМ 2014-2021 г. – 225 000 лв.	Брой обучени магистрати, кандидати за младши магистрати, съдебни служители и други специалисти в сектор правосъдие	0	400

	-разследване и наказателно преследване на престъпленията от омраза и реч на омразата; - разследване и наказателно преследване на трафика на хора; - закрила на децата – жертви на престъпления, включително деца, жертви на насилие, сексуална и икономическа експлоатация, отвличане и трафик, както и деца, свидетели на такива престъпления; мерки за щадящо изслушване.							
3.5	Обучение на полицейски служители (и на служители от други институции) за разбиране на етно-религиозните специфики на населението.	Текущ	2024-2027 г.	ИП-МВР	Държавен бюджет	Брой обучени полицейски служители) за разбиране на етно-религиозните специфики и нужди на ромското население.	За 2023г. 0	60[15]

[15] Обученията са включени в каталог на ИП-МВР и се провеждат по заявка

	Преодоляване на стереотипите от страна на служителите и повишаване на ефективността от професионалната им дейност в мултикултурална среда.							
3.6	Обучение на полицейски служители за работа с деца-жертви или в риск от насилие.	Текущ	2024-2027 г.	ИП-МВР	Държавен бюджет	Брой обучени полицейски служители за работа с деца-жертви или в риск от насилие	За 2023г. 280 обучени служители	120[16]
3.7	Обучение на полицейски служители на тема „Управление на гнева и агресивните прояви“	Текущ	2024-2027 г.	ИП-МВР	Държавен бюджет	Брой обучени полицейски служители	За 2023г. 32 обучени служители	220[17]
Цел 4. Предприемане на целенасочени мерки и иновативни интегрирани услуги за повишаване на родителския капацитет в подкрепа на уязвимите семейства, подобряване на родителската грижа и за защита правата на децата								
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност**	**Целева стойност с натрупване 2024-2027 г.**
4.1	Хранителни ваучери за детска кухня.	Предстоящ	2024-2025 г.	АСП	Програмата за храни и основно материално подпомагане 2021-2027 г.	Брой подкрепени новородени деца	0	5 000

[16] Обученията са включени в каталог на ИП-МВР и се провеждат по заявка
[17] Стойност годишно на база исторически данни

4.2	Пакети с необходими базови продукти за новородени деца от бедни и рискови семейства, идентифицирани от органите по социално подпомагане.	Предстоящ	2024-2025 г.	АСП	Програмата за храни и основно материално подпомагане 2021-2027 г.	Брой подкрепени новородени деца	0	5 000
4.3	Мониторинг и контрол по спазване правата на детето в образователни институции, лечебни заведения, социални услуги, интегрирани здравно –социално услуги за резидентна грижа,с цел недопускане на дискриминация и гарантиране правата на децата.	Текущ	2024-2027 г.	ДАЗД	Бюджет на ДАЗД	Брой извършени проверки в образователни институции, лечебни заведения, социални услуги и интегрирани здравно –социално услуги за резидентна грижа По сигнал за дискриминация По планови и сигнални проверки	0 0	10 600
4.4	Прилагане на Координационния механизъм за рефериране и обгрижване на случаи на непридружени български деца и деца-жертви на трафик, завръщащи се от чужбина“.	Текущ	2024-2027 г.	ДАЗД		Брой реферирани случаи за година	0	90
4.5	Информационни дейности за децата и	Текущ	2024-2027 г.	ДАЗД/ Доставчици	Бюджет на ДАЗД	Брой проведени беседи с представители на	0	10

	техните семейства относно правата на детето, регламентирани в Конвенцията на ООН за правата на детето и Закона за закрила на детето и за съществуващите услуги за подкрепа в общността			на социални услуги		ромската общност, вкл. деца		
4.6	Информационни дейности за децата и техните семейства относно съществуващи механизми за информиране и превенция на насилието сред и срещу деца.	Текущ	2024-2027 г.	ДАЗД	Бюджет на ДАЗД	Брой информационни кампании	0	12
4.7	Промотиране на Национална телефонна линия за деца (НТЛД) 116 111– срещи, инициативи и участия.	Текущ	2024-2027 г.	ДАЗД	Бюджет на ДАЗД	Брой събития за промотиране на НТЛД	0	30
4.8	Информиране и консултиране на семейства	Текущ	2024-2027 г.	ДАЗД	Бюджет на ДАЗД	Брой консултации на семейства, деца и работещи с деца	0	400
Цел 5. Повишаване на гражданското участие и информираност за гражданските права и задължения на лицата, живеещи в зоните с концентрация на бедност								
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност**	**Целева стойност с натрупване 2024-2027 г.**

5.1	Предотвратяване и противодействие на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните	Текущ	Постоя-нен	ЦКБППМН	Държавен бюджет	Брой работни срещи събития за предотвратяване и противодействие на противообществените прояви	0	300
Цел 6. Увеличаване на усилията в борбата с трафика на хора чрез ефективно прилагане на заложеното в документите на ООН, СЕ и ЕС и използване на съществуващите в ЕС инструменти								
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност**	**Целева стойност с натрупване 2024-2027 г.**
6.1	Обучения със свещенослужители и духовни лидери в общности с преобладаващо ромско население, по линия на първо ниво на идентификация и повишаване на чуствителността, относно методите за въвличане в различни форми на експлоатация	Предстоящ	2024 г.	АНКБТХ	Държавен бюджет и външно финансиране 10 000 лв. от бюджета на НКБТХ.	Брой проведени сесии	0	7
6.2	Превенция и противодействие на всички форми на трафик на хора чрез провеждане на обучения в училища, в които учат деца от ромски произход.	Текущ	2021-2030 г.	ГДБОП	Държавен бюджет	Брой деца, участници в обученията за повишаване на осведомеността по отношение на видовете трафик на хора, експлоатационните му цели, факторите,	0	180

						обуславящи попадането в ситуация на трафик и начините за предпазване		
6.3	Обучение на полицейски служители и магистрати за работа с ромски етнически групи при разследвания на случай на трафик на хора	Текущ	2021-2024 г.	ГДБОП	35 000 лв. по програма „Повишаване капацитета на ГДБОП за по ефективно преследване на организираната и транс-национална престъпност“ на Норвежкия финансов механизъм 2014-2021 г.	Брой обучени експерти	0	60
Цел 7: Утвърждаване на толерантни междуетнически отношения чрез спорт								
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност за 2022/2023 г.**	**Целева стойност с натрупване 2024-2027 г.**
7.1	Спорт за утвърждаване на толерантни междуетнически отношения	Програма „Спорт за децата в свободното време“.	2024-2027 г.	ММС	Държавен Бюджет на година 1 200 000 лв.	Брой проекти Брой на участници Брой занимания	152 6 025 34 083	600 24 000 136 330

		Програма „Спорт за деца в риск“. Програма Развитие на спорта на учащите“- проект БСФДМР Национална програма за младежта	2021-2025 г. 2023-2025 г.		68 000 лв. 60 000 лв. 800 400 лв. 6 000 000 лв.	Брой проекти Брой на участници Брой занимания Брой проекти Брой на участници Брой прояви Брой проекти Брой на участници Брой проекти Брой на участници	9 210 1 476 1 960 8 18 231 048[18] 35 9922	36 840 5 900 3 3 840 32 40 500 000 100 30 000

По приоритет 5. Върховенство на закона и недискриминация, КЗД[19] се ангажира с изпълнението на дейности, които следва да бъдат предвидени в допълнително финансиране към Държавния бюджет

[18] Обхванати в дейности и в информационни кампании

[19] Направените изследвания ще допринесат за анализ н формиране на политики, с цел защитата на правата представителите на тази уязвима група по най-добър начин.

Мерки		Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго –лева/евро)	Индикатори (мерна единица: брой, дял)	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2024-2027 г.
1	Разяснителни и информационни кампании за повишаване на чувствителността и нетърпимостта към прояви на дискриминация.	Предстоящ	2024	КЗД	40 000 лв. от Държавен Бюджет за периода – за наръчници и кампании	Брой кампании	0	4
2	Написване и отпечатване на наръчници за противодействие на дискриминацията.	Предстоящ	2024-2027	КЗД	20 000 лв. Държавен Бюджет за периода – за наръчници и кампании	Брой разпространени копия от наръчници	0	1 500
3	Разяснителни семинари в образователната система по въпросите на равнопоставеността и недискриминацията на децата от уязвими групи, включително от ромски етнически произход.	Предстоящ	2024-2027	КЗД	240 000 лв. от Държавен бюджет за периода по мярка 3 и мярка 4	Брой проведени семинари	0	8
4	Включително разработване и изнасяне на лекции във връзка с равнопоставеността в образователната система на децата от уязвими групи, включително от ромски етнически произход.	Предстоящ	2024-2027	КЗД	240 000 лв. от Държавен бюджет за периода по мярка 3 и мярка 4	Брой участници в лекции	0	400

5	Провеждане на изследване за състоянието на дискриминацията върху ромското население във връзка с жилищна политика, равнището на бедност, социалната осигуреност и изолираност.	Предстоящ	2024-2025	КЗД	120 000 лв. от Държавен бюджет за периода	Брои проведени изследвания	0	1
6	Провеждане на изследване за достъпа до образование и заетост на ромското население.	Предстоящ	2026-2027	КЗД	120 000 лв. от Държавен бюджет за периода	Брои проведени изследвания	0	1

Министерство на труда и социалната политика

Мерки срещу явлението ранни бракове:

Конкретни мерки се предвижда да бъдат включени в Национална програма за превенция на насилието и злоупотребата с деца, която е в процес на изготвяне към края на 2023 г. от междуведомствена работна група към Националния съвет за закрила на детето. Ще бъдат разписани конкретни действия за превенция на сексуалното насилие над деца, вкл. деца от маргинализирани групи.

ПРИОРИТЕТ „КУЛТУРА“

I. ЦЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ ЗА ПЕРИОДА 2024-2027 Г.

Оперативна цел: Подобряване на условията за равнопоставен достъп на ромската общност до обществения културен живот, съхранение и популяризиране на ромската традиционна култура, развитие и популяризиране на творчеството като фактори за културна интеграция и социално сближаване. Преодоляване на езика на омразата и възпроизвеждането на предразсъдъци към ромите в медиите с оглед на изграждане на позитивен образ на общността

Цел: 1 Съхраняване и популяризиране на традиционната култура на ромската общност, насърчаване на творческото развитие на представители на общността, стимулиране на ромската общност за активно участие в обществения културен живот и насърчаване на

междукултурния диалог								
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – лева/евро)**	**Индикатори (мерна единица: брой, дял)**	**Текуща стойност**	**Целева стойност с натрупване 2024-2027 г.**
1.1	Конкурсни сесии за финансиране на проекти в областта на **движимото културно наследство, музеите, художествените галерии и визуалните изкуства,** в които е допустимо да се кандидатства с проекти, насочени и към представителите на ромската общност.	Текущ	2021-2027 г.	МК	В рамките на бюджета на МК - общо 17 900 000 лв. за целия 4-годишен период (прогнозна стойност): 1. Финансиране на проекти в областта на визуалните изкуства: За 2024 г. – 900 000 лв. За 2025 г. – 900 000 лв. За 2026 г. – 1 000 000 лв. За 2027 г. – 1 000 000 лв. Общо за 4-годишния период (прогнозна стойност) –	Брой конкурсни сесии	0	8

					3 800 000 лв. 2. Финансиране на проекти за подпомагане опазването и представянето на движимото културно наследство в музеи и художествени галерии: За 2024 г. – 2 100 000 лв. За 2025 г. – 3 000 000 лв. За 2026 г. – 4 000 000 лв. За 2027 г. – 5 000 000 лв. Общо за 4-годишния период (прогнозна стойност) – 14 100 000 лв.			

1.2	Творчески проекти по програма **„Любителско изкуство“ на Национален фонд „Култура“** с цел пряк ефект върху равенство, приобщаване и участие и на ромската общност.	Текущ	2021-2027 г.	НФК	В рамките на бюджета на НФК – 250 000 лв. годишно, или общо 1 000 000 лв. за целия 4-годишен период (прогнозна стойност).	Брой конкурсни сесии	0	4
1.3	Творчески проекти по програма **„Социално ангажирани изкуства“ на Национален фонд „Култура“** с цел пряк ефект върху равенство, приобщаване и участие и на ромската общност.	Текущ	2021-2027 г.	НФК	В рамките на бюджета на НФК – 450 000 лв. годишно, или общо 1 800 000 лв. за целия 4-годишен период (прогнозна стойност).	Брой конкурсни сесии	0	4
1.4	Творчески проекти в областта на **сценичните изкуства** за създаване и разпространение на културен продукт, насочени към ромската общност, с участие и на представители на ромската общност	Текущ	2021-2027 г.	МК	В рамките на бюджета на МК – 13 450 000 лв. общо за целия 4-годишен период (прогнозна стойност): За 2024 г. - 3 150 000 лв. За 2025 г. – 3 300 000 лв. За 2026 г. - 3 500 000 лв.	Брой конкурсни сесии	0	36[20]

[20] Брой сесии за всяка година – 9, във всяко от следните три направления: музика, танц и театър, или общо 36 за периода.

					За 2027 г. - 3 500 000 лв.			
1.5	Творчески проекти в областта на книгоиздаването за развитие на българския книжен сектор чрез **Програма „Помощ за книгата“**	Текущ	2021-2027 г.	МК	В рамките на бюджета на МК – 200 000 лв. годишно, или общо 800 000 за целия 4-годишен период.	Брой конкурсни сесии за година - 1, или общо 4 за периода.	0	4
1.6	Създаване на нови произведения във всички литературни жанрове чрез предоставяне на финансова подкрепа по **Програма за подпомагане на творчески проекти в областта на литературата**	Текущ	2021-2027 г.	МК	В рамките на бюджета на МК – 400 000 лв. годишно или общо 1 600 000 за целия 4-годишен период	Брой конкурсни сесии за година - 1, или общо 4 за периода.	0	4
1.7	Програма **„Културно предприемачество, наследство и сътрудничество“, Резултат 3**: „Подобрена информираност за изкуствата и културата на етнически и културни малцинства (фокус върху ромите)“	Текущ	2023 – 2024 г	МК	ФМ на ЕИП 2014-2021 г. + Национален бюджет – 2 233 115,79 лв.	Брой на хората, посещаващи културни/образователни събития, свързани с културата на малцинствата (ромите), вкл. онлайн посещения/гледания	0	44 600 вкл. представители на ромската общност

						Брой културни събития с акцент върху културата на малцинствата (ромите), вкл. онлайн събития	0	200 вкл. събития, свързани с културата на ромската общност
						Брой образователни събития с акцент върху културата на малцинствата (ромите), вкл. онлайн събития	0	100 вкл. събития, свързани с културата на ромската общност

ДЪЛГОСРОЧНИ ЦЕЛИ ЗА ПЕРИОДА ДО 2030 Г. ПО ПРИОРИТЕТ КУЛТУРА

Министерство на културата

✓ Политиката в областта на културата с фокус върху ролята на културата и свързаните с нея творчески индустрии, като фактор за идентичност и сближаване, за създаването на сплотени и приобщаващи общества, за подобряване на качеството на живот на отделния гражданин и стимулиране на творческото и иновативното мислене.

✓ Развитие и съхранение на културното богатство и оползотворяването на потенциала му като инструмент за социално сближаване, стимулиране на творческата и иновативна мисъл, както и за генериране на икономически ползи.

✓ Насърчаване на културното многообразие и за съхранение и оползотворяване на богатото културно наследство, като ресурс за устойчиво развитие на страната и нейните региони.

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АЗ	Агенция по заетостта
АППТ	Активна политика на пазара на труда
АНКБТХ	Администрация на националната комисия за борба с трафика на хора
АСП	Агенция за социално подпомагане
ВАС	Върховен административен съд
ГД	Генерална дирекция
ГДНП- МВР	Главна дирекция "Национална полиция"
ГДБОП- МВР	Главна дирекция „Борба с организираната престъпност"
ДБТ	Дирекция „Бюро по труда"
ДАЗД	Държавна агенция за закрила на детето
ДЗИ	Държавен зрелостен изпит
ЕС	Европейски съюз
ЕК	Европейска комисия
ЕКПЧ	Европейска конвенция по правата за човека
ЗПУО	Закон за предучилищното и училищно образование
ИП-МВР	Институт по психология, МВР
ИА ОП НОИР	Изпълнителна агенция „Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж"
ИТИ	Интегрирани териториални инвестиции
ИТСР	Интегрирани териториални стратегии за развитие
КЗД	Комисия за защита от дискриминация
ЛЗ	Лечебни заведения
МВР	Министерство на вътрешните работи
МЗ	Министерство на здравеопазването
МК	Министерство на културата
ММС	Министерство на младежта и спорта
МОН	Министерство на образованието и науката
МП	Министерство на правосъдието
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
МКБТХ	Местна комисия за борба с трафик на хора
НБПП	Национално бюро за правна помощ
НКБТХ	Национална комисия за борба с трафика на хора
НЗОК	Национална здравно-осигурителна каса
НКТ	Национална контактна точка
НИП	Национален институт на правосъдието
НП	Национална програма
НПД	Национален план за действие
НПО	Неправителствени организации
НПДЗ	Национален план за действие по заетостта
НПВУ	Национален план за възстановяване и устойчивост
НМЗМ	Национална мрежа на здравните медиатори
НВО	Национално външно оценяване
НТЛД	Национална телефонна линия за деца
НФК	Национален фонд „Култура"
НФМ	Норвежки финансов механизъм
ОП	Оперативна програма

ПИЦ	Превантивно-информационни центрове
ПРР	Програма „Развитие на регионите”
ПО	Програма „Образование“
ПОС	Програма „Околна среда“
ПРЧР	Програма „Развитие на човешките ресурси”
ПКИП	Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“
ПНИИДТ	Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“
РСР	Регионални съвети за развитие
РУО	Регионално управление на образованието
РЗИ	Регионални здравни инспекции
СЕ	Съвет на Европа
ЦОИДУЕМ	Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства
ЦКБАППМН	Централна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните
ФМ на ЕИП	Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство
NEETs	Not in Education, Employment or Training